అత్తగారూ - పనివాళ్ళూ

ఆరోజు ద్వాదశి అయినందువల్ల మా అత్తగారి భోజనం త్వరలోనే అయింది.... ఆమె భోంచేస్తూనే వంటవాడు తిరువెంగళాచారీ భోంచేశాడు.... వంటింటి వెనక ఉన్న వరండాలో భోజనానికి కూర్చున్నాడు, పనిపిల్లవాడు గుండుమణి.

వీథిలో ఎవర్‌సిల్వర్ పాత్రలవాడి కేక విని మా అత్తగారు వణ్ణి పిలిపించారు, ఘూర్ఖావాడిచేత—వాడి బుట్టలో ఉన్న పాత్రలన్నీ ఒక్కొక్కటే తీసిపక్కన పెట్టుకున్నారు, యిది చారుకీ, యిది పులుసుకీ, యిది పప్పుకీ, యిది పాయసానికీ అంటూ. చివరికి గోరంత జరీ కూడా లేని, ఎలకలుగొట్టిన ఆమె పాత మడి చీర ఒకటీ, నావి రెండు మూడు పాత జాకెట్లూ తెచ్చి వాడి ముఖాన పడేసి ఆ పాత్ర సామానంతా కావాలన్నారు. వాడు ఒక్క నమస్కారంచేసి బుట్ట సర్దుకోబోయాడు....'ఏమిస్తావో తేల్చి చెప్పిందాకా పాత్ర లివ్వ'నన్నారు మా అత్తగారు....వాడికి ఒళ్ళు మండి, బుట్టంతా వెతికి, ఒక చిన్న స్పూను తీసి "మీ రిచ్చిన గుడ్డలకి యిదీ ఒచ్చేది".... అంటూ అలక్ష్యంగా ఆమె ముందుకు విసిరేశాడు....

మా అత్తగారికి ఒళ్ళు తెలీని కోపం వచ్చింది....

"ఛో వెధవా!....నువ్వుగాకపోతే నీ తలదన్నినవా డింకోడొస్తాడు ....అసలు నిన్ను పిలవడం నాదే బుద్ధితక్కువ....కొవ్వెక్కిన గాడిద! ఎంత పొగర్రా నీకు?....నిక్షేపంలాంటి గుడ్డలకి ఒక్క స్పూనిస్తావా!.... ఆ బోడి స్పూను నువ్వే ఉంచుకో....నా కక్కర్లా"....అంటూ వాడిపాత్రలు సొట్టలు పడేటట్లు విసురుగా వాడి ముందు నెట్టిపారేశారు....

"ఓ, ఓ, ఓ, పెద్దమ్మగారు....ఆ గుడ్డ లూరకిచ్చినా మా కొద్దుగానీ, పాత్తర్లు కాస్త మెల్లిగియ్యండి, సొట్టలు పడితే మా యజమా నూరు

2-AK

కోడు.... మీ రయ్యే గుడ్డలిస్తారని తెలిసుంటే ఒచ్చేవోణ్ణే కాదు.... మీతో బేరం కుదర్దులెండి'' అంటూ వాడు బుట్ట సర్దుకుని వెళ్ళిపోయాడు.... దీంతో మూడోసారి ఆ ఎవర్‌సిల్వర్ పాత్రలవాడు వచ్చి బేరం కుదరక వెళ్ళడం.... వాడికి సహస్రనామం చదువుతూనే మా అత్తగారు ఆ పాత గుడ్డలు మూట గట్టారు. యిప్పటికి అవే గుడ్డలు కనీసం యాభైసార్లయినా మూటకట్టి ఉంటారు ఇంతవరకూ ఏ ఎవర్‌సిల్వర్‌వాడూ ఆ గుడ్డలు తీసుకుని పాత్ర లిచ్చిన పాపాన పోలేదు....

నాకా గుడ్డలమూటంటే ఒళ్ళుమంట

"పోనీ, పనిమనిషి చీరల్లేవని బాధపడుతోంది. ఆ గుడ్డలు దానికిస్తే ఒదిలిపోతుందిగా!" అంటూ వో చిన్న సలహా యిచ్చాను మా అత్త గారికి....

"ఇంకా నయం ! నిక్షేపంలాంటి నా మడి పట్టు చీరానూ, దుక్క ల్లాంటి నీ జాకెట్లూనూ తీసుకెళ్ళి పనిదాని కిమ్మంటావా!.... నీ కేమైనా మతి పోయిందా?...." అంటూ మందలించారు నన్ను.

"పోనీ, ఆ గుడ్డల్తోబాటు నా పాత పట్టుచీరలు-బాగాజరీ ఉన్నవి-వేసి మనక్కావలసిన పాత్రలు తీసుకోగూడదూ!...."అంటూ మరో సలహా యిచ్చాను.

"అప్పా !....బంగారంముద్దల్లాంటి నీ జల్తారు చీరలు యీ ముష్టి పాత్రల కిస్తానంటావా!....చాల్లే, వూరుకో.... ఎవరన్నా వింటే నవ్వి పోతారు.... మరీ అంతగా చిరుగు పట్టినప్పుడు జల్తారు కరిగించి ఏ వెండి గ్లాసులో, చెంబో చేయిస్తాను....'' అంటూ ఆ పాత గుడ్డలమూట 'స్టోర్' రూములో ఉన్న బీరువాలో భద్రంగా దాచడానికి వెళ్ళారు.

*   *   *

"పెద్దమ్మగారూ, పెద్దమ్మగారూ" అంటూ హడావిడిగా పరుగెత్తు కొచ్చాడు వంటవాడు వెంగళాచారి....

అతని వెనకాలే పనివాడు గుండుమణి విసురుగా వచ్చాడు....

"ఓ రూపాయుంటే పారెయ్యండమ్మగారూ ... హోటల్లో నన్నా తినొస్తాను .. రోజూ ఈ ఎదవతిండి తిన్లేక చస్తున్నా ..." అన్నాడు.

"మాశారా! చూశారా! వెధవ తిండట.... 'అన్నం పరబ్రహ్మ స్వరూపం' అన్నారు.... రిసే కందాన్ని నేలకేసి కొట్టవచ్చా! ఎంత అపచారం! ఎంత అపచారం!" అంటూ వాపోయాడు వంటవాడు!....

"దాల్లేవయ్యా పెద్దమనిషి....మాడిపోయిన పప్పుతెచ్చి నా మొకాన గొట్టి తినమంటే ఎట్ట తినేది!.... పైగా మాడుకంపుతోనన్నా తినొచ్చుగాని, ఆ మాడువాసన రాకుండా ఉంటానికి ఏదో శెంటు బోశాడమ్మగారూ.... బాబోయ్! యింక ఆ కంపు ఏం జెప్పమంటారు....డోకొచ్చిందనుకోండి ఆ శెంటు వాసనకి....అయినా ఒంటి కేసుకునే శెంటు ఒంటకాల్లో వేసు కుంటారండీ ఎవురన్నా!...."

"హరిహరీ!.... అది శెంటుగాదు! పన్నీరు—పన్నీరు బోశాను లక్షణంగా...."

"ఆ, లక్షణంగానే ఉందా కంపు .."

"అంతే అంతే.... నీ కిది కంపుగానే ఉంటుంది. పూరికే అన్నారా!.... 'పంది బురద మెచ్చు పన్నీరు మెచ్చునా'.... అని?"

"యిదుగో వంటాయనా! మాటలు జాగర్తగా రానీ....ఏమన్నావ్! నేను పందినా'' .... అంటూ గుండుమణి గుడ్లెర్రజేశాడు .... వంటవాడు నిలువునా ఒణికిపోతూ మా అత్తగారికోసం లోపలికి పరుగెత్తాడు.... మావారు గానీ మావాడు గానీ, సాధారణంగా యింట్లో భోంచేయరు.... మా అత్తగారి సూపర్‌విషన్‌లో జరిగే వంట సరిగా వుండదని మావారు ఆఫీసుకు దగ్గిరగా ఉన్న ఉడ్‌లాండ్స్ హోటల్నుంచి భోజనం తెప్పించు కుంటారు .... మావాడు పగలు హాస్టల్లో భోంచేస్తుంటాడు. రాత్రిళ్ళు ఇద్దరూ భోంచేయరు గనుక ఫలహారం గూడా బయట్నే ముగించు కొస్తారు .... యిక నేను అన్నం తింటే ఒళ్ళొస్తుందనే భయంతో గుండు

మణి చేసే వెజిటబుల్ సూపుతోనూ, చపాతీలతోనూ, కాసిని మజ్జిగ తాగి కాలక్షేపం చేస్తుంటాను—అందువల్ల వంటవాడు కేవలం మా అత్తగారి మడి వంట మాత్రం చేస్తుంటాడు.... అది పనివాళ్ళ పాల బడుతుంది.

''ఏమిట్రా మహా నీలుగుతున్నావ్! .... ఏమిటీ నీ ఆగడం.... నీ తిండినిగురించి కూడా రాద్ధాంతం చేస్తున్నావా! మేం పెట్టే దది.... తింటే తిను. లేకపోతే పో'' అంటూ మా అత్తగారు వంటవాణ్ని వెనకేసు కొచ్చారు....

''పోతానమ్మా.... యీ తిండి దింటా ఎవరుంటారు!.... యీ తిండి కుక్కలు గూడా తినవ్ ...''

''ఆ! ఆ! తలపొగరు వెధవా! ఏమన్నావ్!—కుక్కలు కూడా తినవా! అయితే మేమంతా ఎవరని నీ ఉద్దేశం! ''

''మిమ్మల్ని నే నన్లేదమ్మగారూ.... మాట సామెతకి జెప్పాను.... రోజూ తినేయన్నీ మాడుస్తా ఉంటే ఎట్టా తినేది!....''

''నేను తింటంలేదట్రా! .... అయినా వాడు కావాలని మాడుస్తు న్నాడా ఏమన్నానా!.... ఆపనికీ యీపనికీ అటూ యిటూ తిరగటంలో అడు గంటుతున్నాయి. ఆ మాత్రానికే అన్నం నేలకేసి కొడ్తావా!''

''అన్నంగాదమ్మా!.... పప్పు.... పన్నీరు పప్పు....''

''ఏంరా! ఏమైంది పన్నీరు పప్పుకి! లక్షణంగా ఘమఘమ లాడు తోంది....''

నాకు ఫక్కున నవ్వొచ్చింది.... ఆపుకున్నా.

''ఆ గమగమే మరి.... శెంటు పప్పు గదూ?....''

''శెంటుపప్పో, శెనగపప్పో .... నీకు దొరికేదది.... తింటే తిను. పోతే పో....'' అన్నారు ఖచ్చితంగా మా అత్తగారు....

''అట్టాగే,నే తిన్లేను,పోతా....''అంటూ గుండుమణి బయల్దేరాడు.... నా గుండెల్లో రాయిపడ్డది.... వాడు వెళ్ళిపోతే నా తిండి సంగతి అట్లా

ఉంచి మావారికీ, మా వాడికీ కోపం వస్తుంది....ఇంట్లో ఉన్న కాసేపూ వాళ్లిద్దరి పన్లకూ వాడు ప్రతిక్షణం అవసరమే. వాడు లేకపోతే యింట్లో పైపన్లకు యిబ్బందిపడాలి. అందువల్ల నేను కలుగజేసుకోక తప్పలేదు—

"అది కాదత్తా! మాడిన పప్పులో పన్నీరు బొయ్యడమేమిటి! ఇది నే నెక్కడా విన్లేదే!...." అన్నాను.

"అయ్యో! ఆ మాడువాసన రాకుండా ఉంటానికేనే.... నేనే జెప్పాను వాడికి, కాస్త పన్నీరు పొయ్యమని. లేకపోతే వాడి కా తెలివితేటలుగూడా ఏడ్చాయా....నా చిన్నప్పుడు మా ఇంట్లో పీడి అబ్బేగా వంట జేసేవాడు.... అతనూ ఇంతే....ఒట్టి చాదస్తుడు....రోజూ అన్నమో పప్పో అడుగంటి స్తుండేవాడు....ఇక ఇట్లాగాదని మా నాయనమ్మ అతని కో ఉపాయం చెప్పింది .... అడుగంటిన పప్పులో కాస్త పన్నీరు వెయ్యమని .... ఇక పన్నీరుపప్పంటూ పిల్లలం పప్పంతా తినేసేవాళ్ళం....ఇంకా అప్పటి కీ వెధవ పుట్టలా...." అని మా అత్తగారు చెప్తుంటే, చేతులు నులుపుకుంటూ, వినయంగా తలవంచుకున్నాడు వెంగళాచారి....వాళ్ళ నాయనమ్మ అడుగు జాడల్లో నడిచే మా అత్తగారు వెంగళాచారి ఏం మాడ్చినా ఎందుకు వెన కేసుకొస్తున్నారో నా కప్పుడర్థమైంది. ఒకప్పుడు వెంగళాచారి తండ్రి మా అత్తగారింట్లో వంటజేశాడు.... అనీ ఆమె అభిమానానికి ముఖ్య కారణం.

మావాడు కాలేజీనుండి వచ్చేశాడు. వస్తూనే "నాయనమ్మా" అంటూ పిల్చాడు.

"మా నాయనగదరా, నా తండ్రిగదరా....వస్తూనే నన్నే పిలుస్తాడు నా నేస్తుడు" అంటూ మా అత్తగారు సంతోషపడిపోతూ మా అందర్నీ మర్చిపోయి, మనవడి నడుంచుట్టూ చెయ్యేసి నడిపించుకుంటూ మేడమీది కెళ్లారు. ఆమె పైకెళ్ళగానే, పనివాడు గుండుమణికి ఒకరూపాయిచ్చి హోటల్లో భోంచేసి రమ్మని పంపించాను.

మా అత్తగారు సంబరపడిపోతూ కిందికి దిగొచ్చారు....

"ఏమేవ్, నామనవడికి రేపు లీవట.... ఇంట్లో భోంచేస్తానన్నాడు రేపు. వాడికి బాదంకీరు కావాలట....

"ఒరేయ్ వెంగళం, అబ్బాయికి రేపు ఫష్టుగా బాదంకీరట చెయ్యి" అంటూ వంటవాడితో చెప్పారు....

వంటవాడు ఒకక్షణం అయోమయంగా మా అత్తగారివేపు చూసి,

"చిత్తం చిత్తం, అలాగే.... అంతకంటేనా! తప్పకుండా.... అబ్బాయి గారు ఇంట్లో భోంచేస్తానండమే ఒక విశేషం".... అంటూ సంతోషపడి పోయాడు ...

బాదంకీరు చెయ్యమన్నాడే గాని మర్నాడు మావాడు ఎవరిదో ఫ్రెండ్ బర్త్‌డే అంటూ భోజనానికి వెళ్లాడు.

ప్రొద్దుటే గుడికెళ్ళి, భోజనాల టైముకు, మనవడొస్తాడని, ఎంతో ఆత్రతగా ఇంటికొచ్చిన మా అత్తగారు మనవడు ఎవరో ఫ్రెండింట్లో భోజనానికి ఆగిపొయ్యాడని విని కాస్త నిస్పృహచెందారు....

"ఇలాంటివా డెంమకడగాలి, బాదంకీరు చెయ్యమని, మహా తినేట్టు! ...అయినా వాళ్ళిద్దరూ ఏనాడు ఇంట్లో భోంచేశారు గనుక.... పోనీ నువ్వన్నా ఈరోజు ఒకముద్ద తినవే" అంటూ నన్ను బలవంతం జేశారు ... విధి లేక, ఆమెతోబాటు నేనూ భోజనానికి కూర్చున్నాను.

తిరువెంగళం వడ్డించడం మొదలెట్టాడు. పప్పు బాగానేఉంది.... బీన్స్ వేపుడుమాత్రం మాడిపోయి బొగ్గుల్లా కనిపించాయి. పులుసులో వేసిన వంకాయ ముక్కలు బాగా అడుగంటాయి........చారు ఏదో ఆయుర్వేదం మందు వాసనొచ్చింది. ఇక పచ్చళ్లు మా అత్తగారు చేసినవే గనుక వాటి వాసన చిరపరిచితమే....

చివర్లో సెగలూ, పొగలూ కక్కుతున్న గిన్నె ఒకటితెచ్చి మా ముందు పెట్టి గిన్నె మీదున్న మూత తీశాడు ...

గుప్పున ఉల్లి, వెల్లుల్లి, ఇంగువ, మసాలా, పన్నీరు వగైరా అన్నీ కలిపిన నానా దివ్య పరిమళ గంధం ముక్కులు బద్దలయ్యేట్లొచ్చింది.

"ఛీ ఛీ! అప్రాచ్యుడా—ఏమిట్రా ఈ ఖర్మం!...." అంటూ మా అత్తగారు ముక్కులు మూసుకుని కంచం దగ్గిర్నుంచి చివాల్న లేచారు.... వంటవాడు ఆపాదమస్తకం వణికిపోయాడు.....

"తమరు క్రీగు చెయ్యమన్నారు...."

ఫక్కున నవ్వేశాను....

"క్రీరేమిట్రా!"

"అదే అదే, బాదమ్క్రీరు...."

మా అత్తగారుకూడా నవ్వాపుకున్నారు.

"నీ క్రీరు మండిపోను! ఇదేం కీర్రా!.... మసాలా కంపు కొట్టుకుంటూ.... ఇదట్రా నిన్ను చేయమన్నది!........ లక్షణంగా తియ్యగా పాయసంలా ఉండాల్సిన బాదంకీర్ను ఈ గతి పట్టించావేంరా!.... అసలు ఇది నువ్వేజేశావా, లేక ఆ మసాలావెధవ మణి జేశాడా!"

వంటవాడికి ముచ్చెమటలు పోశాయి.

"ఎంతమాట! ఎంతమాట!.... వాడు చెయ్యలేదు.... ఎట్లా చేయాలో అడిగి తెలుసుకున్నాను.... అంతే...."

"ఓరి త్రాష్టం!.... వాడి నడిగి తెలుసుకున్నావా! నీకు తెలీకపోతే తెలీదని అఘోరించకపోయినావా! అసల్నాతో ఎందుకుచెప్పలేదు నువ్వు?"

"చిత్తం.... తమతో మనవి చేసుకుందాం అనుకున్నాను. కాని ప్రొద్దుటే తమరు గుడికివెళ్ళేటప్పుడు అడిగితే బాగుండదని వూరుకున్నాను.... అమ్మగారు పూజలో ఉండిపోయినారు.... ఏం చేయాలో తెలీక మథనపడుతుంటే గుండుమణి అయ్యోరేమో 'నే చెప్తాచెయ్యి' అన్నాడు.... 'రక్షించావురా నాయనా' అనుకుని వాడు చెప్పినట్టల్లా ముక్కులుమూసుకుని చేశాను.... పెద్దవాణ్ని...." వంటవాడి కండ్లల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి పాపం....

"హోరి దొంగభడవా!........ అసలేడీ? ఆ మసాలా వెధవ!...." అంటూ సుండుమణిని వెతుక్కుంటూ పెరట్లోకి వెళ్లారు మా అత్తగారు.

వంటవాణ్ని చూస్తే జాలేసింది....

"అసలు వాడెట్లా చెయ్యమని చెప్పాడు'' అని అడిగాను.

వంటవాడు కండ్లు తుడుచుకుంటూ చెప్పుకొచ్చాడు :

"'ఒరే అబ్బీ! నాకా బాదమ్క్రీరు చేయడం రాదు. నీకేమైనా వచ్చునా' అని అడిగాను.... 'ఓ, అదేం పెద్ద కష్టంగాదు........రెండు ఉల్లిగడ్డలూ, రెండు వెల్లుల్లిగడ్డలూ తరిగి పెట్టుకో........బాదంపప్పూ, ఆ ఉల్లిగడ్డల ముక్కలూ. పచ్చిమిరపకాయలూ, అల్లం, చెక్కా, లవంగం, యాలక్కాయలూ కాస్త ఇంగువ చేర్చి మెత్తగా రుబ్బు........ఒక తేప పాలలో కొద్దిగా పెరుగు కలిపి పొయిమీద బాగా మరగనిచ్చి, ఈ మసాలా ముద్దను మరిగే పెరుగు పాలల్లో కలిపేసెయ్....చివర్లో కాస్త పన్నీరు పోసెయ్. 'క్రీర్ క్రీర్' అని గిన్నెలోంచి శబ్దం వస్తుంది.... దించేయ్........ అదే బాదంక్రీరు....'" అంటూ ఆ పనివెధవ వంటవాడికి కీరుచేసే విధానం విశదీకరించాట్ట.... పాపం వాడు చెప్పింది తు.చ. తప్పకుండా భక్తిగా చేశాడు చాదస్తుడు....

మా అత్తగారికి పనివాడు కనిపించలా. ఎక్కడో దాక్కున్నాడు.... పన్నీరు పప్పు పెట్టిన వంటవాణ్ని వెనకేసుకొచ్చినందుకు వాడు కావాలని చేశాడు....

"ఆ మసాలా వెధ వెక్కడా కనిపించలా....రానీ చెప్తా'' అంటూ కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కొచ్చి భోజనానికి కూర్చున్నారు. ఈ లోపుగానే ఆ మసాలా గిన్నె పెరట్లో అంట్లల్లో పడేయించాను....

భోంచేసి హాల్లోకొచ్చి కూర్చున్నాం. మా అత్తగారూ, నేనూ.... ఉన్నట్లుండి పెరట్లోంచి ఏదో గోల బయల్దేరింది.

పనివాళ్ళు దెబ్బలాడుకుంటున్న అరుపులు వినిపించాయి....

మా అత్తగారు ఖంగారుపడుతూ పెరటివేపు పరుగెత్తారు. నేనూ ఆమె వెనకాలే వెళ్లాను.

పనిమనిషి ఎల్లమ్మ అంట్లన్నీ ముందేసుకుని కొళాయి తిప్పితే నీళ్ళు రాలేదట.... పక్కనేవున్న బావిలోంచి రెండు బిందెలు నీళ్ళు తోడియ్యమని గొడ్లపనివాడు సుబ్రమణిని అడిగిందట. అటువంటి సమయం కోసమే కాచుకొనున్న ఆ కొంటెవెధవ బావిలోనుంచి నీళ్ళు తోడితెచ్చినవాడు వూరికే ఇవ్వక కాసిని నీళ్ళు ఆ పనిమనిషి ఒంటిమీద పడేట్లు చేయి విది ల్చాట్ట.... తక్షణం వాడిమీద గజ్జెలగుర్రంలా విరుచుకుపడ్డది ఎల్లమ్మ.

వాడదేం లక్ష్యం చేయకుండా నవ్వుకుంటూ మామిడిచెట్టుకింద తన పని తను చూసుకుంటున్నాడు.

"నవ్వుతావేంరా నడమంత్రపు గాడిదా!........సిగ్గులేకుండా! ఇవేం పన్లురా!....ఆంబోతులా వూరుమీద పడితే వూరుకుంటారనుకున్నావా!.... ఎముకలు విరగ్గొడతారు........పాపం, దానిపనేమిటో అదేమిటో....ఒకళ్ళ జోలి దానికక్కర్లేదు........నిప్పులాంటి పిల్ల....నీకేం పోయేకాలంరా, దాని జోలికి పోయావ్!...." అంటూ మా అత్తగారు చీవాట్లు పెడుతూంటే సుబ్రమణి బ్రేండో స్టయిల్లో నవ్వాడు .... వాడు మేర్లోన్ బ్రేండోలా ఉంటాడని మావాడు వాడిని 'బ్రేండో' అని పిలుస్తుంటాడు....

"అది నిప్పుగాదు పెద్దమ్మా....ఒట్టి పప్పు, అదంతా పైకే........ దానికంతా ఉందిలెండి యవారం" అంటూ ఈలేస్తూ ఎల్లమ్మ వైపు కొంటెగా చూశాడు....అది కూడా వాణ్ణొక వోరచూపు చూసి ఏమీ ఎరగ నట్లు తనపని తను చూసుకోడం మొదలెట్టింది....

ఎల్లమ్మ పనిలో చేరాక నే నెప్పుడూ దాన్ని పరీక్షగా చూళ్ళేదు. చామనచాయగా వున్నా చిలకలా అందంగానే ఉంది....అంతవరకూ అఘా యిత్యంగా కేకలేసిందేగాని దాని ముఖంలో కోపంగానీ, అవమానంగానీ మచ్చుకైనా కనిపించలా....

"ఎల్లమ్మా!...." అంటూ పొలికేక వినిపించింది....వెనక్కి తిరిగి చూశాం....దాని మొగుడు!....మా పక్కింట్లోనే వాడు పనిచేసేది........ మా పెరట్లో ఏం గొడవ జరిగినా పిట్టగోడమీదనుంచి వాడు చూస్తుంటాడు

....జరిగిందంతా చూశాడో ఏమో, కోపంతో బుసలు కొట్టుకుంటూ లేచి నిలబడ్డాడు....ఎర్రగావున్న వాడి కండ్లు సుబ్రమణి మీద నిప్పులు కక్కుతున్నాయి.

మా అత్తగారికి ఒణుకు పట్టుకొంది....గబగబ నా దగ్గిరికి పరుగెత్తుకొచ్చారు.

"ఒసేవ్! వీళ్లు కొట్టుకు చచ్చేటట్లున్నారు....పోలీసుల్దాకాపోకముందే ఆ పోకిరీ వెధవనీ, దాన్నీ పంపించేద్దాం........అంట్లు కావాలంటే నేనూ, వెంగళం తోముతాం...." అంటూ గాభరాపడిపోయారు.

"ఏంటే! ఏం జరిగింది! నీమీద నీళ్ళుపోశాడా వాడు?....చెప్పు........యిప్పుడే వాణ్ని నరికి పోగులేస్తాను...." అని గట్టిగా అరిచాడు ఎల్లమ్మ మొగుడు....వాడిచేతిలో కొడవలిగూడా ఉంది....

"ఓయమ్మ! ఏమిటే యీ పీడా...." అంటూ గజగజలాడుతున్న మా అత్తగారు నా చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకున్నారు.

సుబ్రమణి నిర్లక్ష్యంగా ఈలేసుకుంటూ పనిచేస్తున్నాడు.

ఎల్లమ్మ ఏం చెప్తుందోనని అందరం ఆతుర్దాగా ఎదురుచూశాం.

ఏమీ ఎరగని నంగనాచిలా, "ఏంటి మావాఁ!....నీళ్ళేంటి!........ఎవరు బోశారూ!...."అంటూ ఎదురుప్రశ్నించింది మొగుణ్ని....

"హరి దీని తస్సాదియ్యా........విన్నావంటే!...." అంటూ నా చెవుదగ్గిర గొణిగారు మా అత్తగారు

"నిజం చెప్పు!....వాడు నీళ్ళు పోశాడా లేదా?"

"అబ్బె, లేదు మావాఁ! .... ఆ యబ్బి నా పూసుకే రాడు....కొళాయిలో నీళ్ళు రాలేదంటే బాయినీళ్ళు తెచ్చిచ్చాడు....అంతే, ఇంకా ఎప్పుడైనా ఈ పంటాయనే నా ఒంటిమీద చెయ్యేస్తాడు, పోతా, వస్తా"........ అంటూ యాభై అయిదేండ్ల తిరువెంగళాచారిమీదికి తిప్పింది కథంతా.

"శ్రీహరీ....పాపము శమించుగాక...." అంటూ చెవులు మూసుకున్నాడు వెంగళాచారి....

"హాపురా! హాపురా!....ఏం కైకవే!....ఏం కైకవే!...." అంటూ, ఎల్లమ్మ మొగుడు చూడకుండా, గుండెలు బాదుకున్నారు మా అత్తగారు.

ఎల్లమ్మ మొగుడు వంటవాడివైపు భయంకరంగా చూశాడు....

"ఏం వంటాయనా.... ప్రాణాలమీద ఆశొదులుకున్నావా !...." అంటూ ముందుకొచ్చాడు....

"హే శ్రీనివాసా!.... ఏమి టీ అభాండం!.... ఏనాడో స్వసుఖము లను త్యజించి, శరీరసౌఖ్యములను మరచి, వంట చెరుకుల్లో వంటచెరుకు వలే సదా అగ్నిహోత్రం దగ్గిర అలమటించే నాకా ఈ అపవాదు ..." అంటూ వాపోయాడు వంటవాడు.

మలేరియా వచ్చిన వాడికిమల్లే, భయంతో, వంటవాడు ఒణకడం చూసి గొడ్లను కడుగుతున్న సుబ్రమణీ, తలుపుచాటున నిలబడి తమాషా చూస్తున్న గుండుమణీ పడీ పడీ నవ్వడం మొదలెట్టారు.

"ఎల్లమ్మ చెప్పింది నిజమే.... యీ వంటాయన ఎల్లమ్మంటే పడి చస్తాడు.... ఇందుకూ రోజూ గిన్నెల గిన్నెలు అన్నం, పులుసూ, కూర్లూ, పెద్దమ్మగారికి తెలీకుండా, దొంగచాటుగా, ఎల్లమ్మకిస్తుంటాడు" అని చెప్పాడు గుండుమణి.

ఒక్కక్షణం అనుమాన మేఘం మా అత్తగారి ముఖాన్ని ఆవ రించింది.

అది చూసిన వంటవాడు ఖంగారుపడిపోతూ మా అత్తగారిముందు చేతులు జోడించి. "అమ్మా, మీరు నన్ను సందేహిస్తున్నారా! దండించినా, ఖండించినా పెద్దవారు.... కాదనను. ఒకటి రెండుసార్లు, మిగిలిపోయిన పదార్థాలు, ఎక్కువగానే ఇవ్వడం జరిగింది కావాలని ఇవ్వలేదు.... ఇది ఆ కుర్రవాడి కల్పన....నామీద ఉండే ద్వేషంవల్ల చెబుతున్నాడు. వృద్ధిలోకి రావలసినవాడు.... పెద్దవాణ్ని, నామీద ఇటువంటి అభాండం వెయ్యదగునా! ....ఏనాడో స్వసుఖాలను త్యజించి, శరీరసౌఖ్యాలను మరచి...."

"అబ్బబ్బ! ఆపవయ్యా నీ అష్టోత్తరం. అసలు నన్నడక్కుండా, మిగిలినవైనా సరే, నిన్నెవరిమ్మన్నారు దానికి!...." అనా ప్రశ్నకు ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాడు వంటవాడు

"అయ్యో పెద్దమ్మగారూ.... చాలాసార్లు బియ్యం, పప్పూ. చక్కెర, నెయ్యి, నూనె, ఒకటేంటిలెండి, శానా ఇచ్చాడు, మీకు తెలీకుండా.... తనెన్ని సార్లు కాఫీ తాగితే ఎల్లమ్మ కన్నిసార్లు ఇయ్యాల్సిందే.... ఒకసారి మీరు పాలడిగితే లేవన్నాడు. ఆరోజు ఈళ్లిద్దరూ ఆరుసార్లు తాగరు కాఫీ. నేనెప్పుడన్నా రెండోసారి కాఫీ అడిగితే కసిరి కొడతాడు...."

"ఒకసారి 'సినిమా కెళ్దాంరా' అనిగూడా పిల్చాడంట ఎల్లమ్మని.... కదెల్లమ్మా!...." అని అడిగాడు గుండుమణి....

"అవును" అంది, నంగనాచిలా బుంగమూతిపెట్టి, ఎల్లమ్మ.

ఆమాట విన్న ఎల్లమ్మ మొగుడికి ఎక్కడలేని ఆవేశం వచ్చి కొడవలి తీసుకుని వంటవాడిమీదికి దూకాడు....

"శ్రీనివాసా!...." అంటూ ఒక్క వెర్రికేకపెట్టాడు రంగశాచారి. మరుక్షణం సుబ్రమణీ, గుండుమణీ ఒచ్చి అడ్డుపడి ఆపారు.

ఇదే సమయమని వంటవాడు పూజగదిలోకి పరుగెత్తి తలుపులు మూసుకున్నాడు.... సుబ్రమణీ, గుండుమణీ ఎల్లమ్మ మొగుణ్ని పట్టుకొనుండడం చూసి మా అత్తగారు కాస్త ధైర్యం తెచ్చుకున్నారు.

"ఒరే అబ్బి! ఏమిట్రా నీ దౌర్జన్యం!....నీ పెళ్ళాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేక కొడవళ్ళూ, కత్తులూ తీసుకుని ఒకళ్లమీదికి పోతే వూరు కుంటారా! పోలీసులకి పట్టిస్తారు.... దాని పనీ ఒద్దు, పాడూ వద్దు, ముందు నీ పెళ్లాన్ని తీసుకుని బయటికి నడు. అది ఎక్కడుంటే అక్కడ నిప్పు లేకుండా అంటుకుంటాయి కొంపలు."

"ఊఁ, నడవండి బయటికి...." అంటూ ఎల్లమ్మనీ, దాని మొగుణ్నీ తరమడం మొదలెట్టారు.

"ఏందుకు! ఎందుకులేని ఇడిసిపెట్రా" అంటూ గుడ్లురిమి చూశాడు సుబ్రమణిని ఎల్లమ్మ మొగుడు.

"ఏంజేసేవోడివేంటి"!.... అన్నాడు సుబ్రమణి.

"ఏంజేసేవోణ్నా!...." అంటూ కొడవలి చూపించాడు ఎల్లమ్మ మొగుడు. మళ్ళీ కథ పెరుగుతోందని మా అత్తగారు ఖంగారుపడ్డారు.

"పదండి పదండి. బయటికెళ్ళి కొట్టుకుచావండి" అంటూ మళ్ళీ తరమడం మొదలెట్టారు.

"గడ్డికోసే కొడవలి జూపితే బయపట్టానికి నేను వంటయ్యోర్ని గాదు—" అన్నాడు సుబ్రమణి.

"గడ్డి కోసేదా, నీ పీకోక్కేసేదా" అంటూ సుబ్రమణిమీదికి దూకాడు ఎల్లమ్మ మొగుడు.

అంతవరకూ ఏమీ ఎరగనిదానిలా నిలబడి చూస్తున్న ఎల్లమ్మ కెక్కణ్ణుంచొచ్చిందో బలం, "ఒద్దు మావాఁ........ఒద్దు" అంటూ అంత మగాణ్ణీ వాటేసుకుని ఆపింది.

సుబ్రమణి మళ్ళీ బ్రేండో స్టయిల్లో నవ్వేసి ఈలేసుకుంటూ గొడ్ల దగ్గిరి కెళ్ళిపోయాడు.

"రాసే" అంటూ పెళ్ళాం చేయిబట్టుకుని లాక్కెళ్ళాడు.... వెనక్కి తిరిగి తిరిగి చూస్తూ వెళ్ళింది ఎల్లమ్మ.

ఎల్లమ్మ పోగానే మా అత్తగారు కాస్త తెప్పరిల్లి, "అదికాదే! చూశావా దా నఘాయిత్యం...." అన్నారు.

"అసలు ఎల్లమ్మకి సుబ్రమణి అంటే శానా ఇష్టం అమ్మగారూ" అన్నాడు, ముసిముసినవ్వులు నవ్వుతూ, గుండుమణి.

"ఓరి నీ యిష్టం ముదనష్టంగానూ....అది ఎంతయినా జేస్తుంది. అన్యాయంగా ఆ వంటబ్రాహ్మడు పడ్డదే పాపం.... అస లేడీ వాడూ!...." అంటూ వంటవాడికోసం నాలుగువేపులా చూశారు మా అత్తగారు.

"పూజగదిలో దాక్కున్నాడమ్మగారూ" అన్నాడు గుండుమణి నవ్వుతూ.

మా అత్తగారెళ్ళి పూజగది తలుపు నెట్టారు.

దేవుడిముందు సాష్టాంగపడివున్న వంటవాడు ఒక్కసారి తుళ్ళిపడి, "శ్రీనివాసా, రక్షించు" అంటూ అరిచాడు— ఎల్లమ్మ మొగుడే వచ్చాడని.... మా అత్తగారికీ, నాకూ నవ్వాగలేదు...."నేనయ్యో, నీ కడుపు మండిపోను! అయినా, దానికి అన్నిసార్లు కాఫీయిచ్చి గొంతుమీదికి తెచ్చుకున్నావ్ చూశావా!........'' అన్నారు ఏడిపించడానికి మా అత్తగారు. వంటవాడు చివాల్న లేచి మళ్ళీ మా అత్తగారిముందు సాష్టాంగపడి, లెంప లేసుకుంటూ,

"అమ్మా, మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకున్నారా!....ఏనాడో స్వసుఖాలను త్యజించి, శరీరసౌఖ్యాలను మరచి, వంటచెరసాల్లో మంట చెరుకువలె....''

''అబ్బబ్బ! ఆపవయ్యా! ఎగతాళి కన్నానులే! కాఫీవేళయింది''— అంటూ ఆ రోజంతా పనిమనిషినీ, దాని మొగుణ్ణి తిడుతూనేఉన్నారు మా అత్తగారు.

మర్నాడు మామూలుగా తెల్లారుగట్ట వచ్చి పాలుపితికే గొల్లపనిమనిషి సుబ్రమణి పనికిరాలేదు. ఇంక మా అత్తగారికి ఎక్కడలేని చిరాకూ వచ్చేసింది—కాసేపటికి గుండుమణి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు, ''పెద్దమ్మ గారూ, అమ్మగారూ" అంటూ....

పూజగదిలో వున్న నేనూ, మా అత్తగారూ ఏం కొంప మునిగిందో నని బయటికి పరుగెత్తుకొచ్చాం.

''ఏమిట్రా! ఏమైంది! ఎందుకలా రొప్పుతున్నావ్!'' అని అడిగారు.

''సుబ్రమణి ఇంక పనిలోకి రాదు...." అన్నాడు, తలొంచుకుని, సిగ్గుపడిపోతూ.

''ఏంరా! వాడికే మొచ్చింది'' అన్నారు మా అత్తగారు.

"ఏం రాలేదు పెద్దమ్మగారూ! ఎల్లమ్మను తీసుకొని ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయాడంట....''

''ఆ!'' అంటూ మా అత్తగారు ముక్కుమీద వేలేసుకుని అలా ఎంతసేపు నిలబడ్డారో తెలీదు. నేను పూజగదిలో కెళ్లాను.